

LEGĂTURILE LUI T. ŢEVČENKO CU SCRITORII ŞI REVOLUȚIONARI POLONI

I. C. CHIȚIMIA

Taras Grigorovici Ţevčenko aparține unui popor, care a cunoscut nu numai robia exploatatorilor interni, dar și înrobirea unor stăpîni străini, lacomi de latifundii și de putere politică.

Marele scriitor ucrainean face parte din galeria creatorilor europeni, care au luptat pentru eliberarea popoarelor lor sau pentru libertatea altor popoare. Glasul acestora a străbătut de la unul la altul peste Europa și au militat în același consens. Byron și Hugo, Pușkin și Mickiewicz, Ţevčenko, Petöfi și Bălcescu au fost animați de aceleași idealuri de umanitate și libertate, s-au ridicat pe baricade și au înfruntat, cu o vigoare cetățenească exemplară, nedreptatea și opresiunea.

Dar spre deosebire de toți ceilalți, Taras Ţevčenko este singurul, care a ieșit dintr-o casă acoperită cu paie și a pornit cu tălpile goale să străbată drumul greu pînă la palatele de cleștar ale creației. De aceea, așa cum a remarcat încă Dobroliubov¹, pînă la sfîrșitul vieții Ţevčenko a rămas profund integrat poporului și năzuințelor lui spre o viață mai bună, dînd creației un caracter adînc popular.

Născut la 9 martie 1814 și stîns din viață la 26 februarie 1861, Taras Ţevčenko a trăit una din cele mai agitate perioade din istoria Europei, perioadă în care izbucnesc, rînd pe rînd, revoluții și răscoale (1825, 1830, 1846, 1848, Rusia, Franța, Polonia, Italia, România, Ungaria etc.) în care scriitorii luptă cu condeiul sau cad cu arma în mînă în fruntea maselor (Byron, Edward Dembowski, Petöfi) sînt hăituiți sau asasinați mișelește (Mickiewicz, Pușkin), sînt trimiși în Siberia ca simpli soldați, drept pedeapsă pentru ideile și manifestările lor revoluționare. În rîndul celor din urmă a intrat și Taras Ţevčenko. Satrapii vremii au încercat să stingă focul ideilor revoluționare cu teroarea. Au căzut victime mulți scriitori pe pămîntul țării lor sau surghiuniți în străinătate, dar spiritul revoluționar a căpătat forme tot mai puternice și mai fundamentate ideologic.

Ideologia democrat-revoluționară cu Belinski, Cernișevski, Dobroliubov în Rusia, cu Piotr Ţiegienny (1800—1890), Edward Dembowski (1822—1846)

¹ N. A. DOBROLIUBOV, *Полное собрание сочинений*, Moscova, 1935, t. II, p. 562—563.